

Erektill dysfunktion – varning för framtida hjärtsjukdom

Preparat mot erektil dysfunktion har som bekant blivit enorma försäljningsframgångar under senare år. Tillståndet är, vid sidan av de rent samlevnadsmässiga konsekvenser som följer av det, också en kraftfull varning för framtida kardiovaskulär sjukdom. Det påståendet kommer från forskare i Hongkong och Italien, som presenterar sina rön i två separata studier i tidskriften *Journal of the American College of Cardiology*.

Författarna till den Hongkongbaserade studien har tittat på drygt 2 300 män med känd typ 2-diabetes men utan känd kardiovaskulär sjukdom eller stroke. Dessa har genomgått en omfattande hälsoundersökning. Vid denna uppgav i storleksordningen en fjärdedel av studiedeltagarna att de var drabbade av erektil dysfunktion. Studiedeltagarna följdes därefter under fyra år. Under perioden drabbades 123 individer av hjärtinfarkt eller angina pectoris. Vissa av de 123 individerna krävde ballongsprängning eller bypass-kirurgi, och några avled av sin hjärtsjukdom.

Det visade sig att individer som uppgett att de haft erektil dysfunktion vid studiens början i större utsträckning drabbades av kardiovaskulär sjukdom. Författarna räknar med att bland individer med typ 2-diabetes och erektil dysfunktion drabbades 19,7 per 1 000 individer av hjärtsjukdom varje år. Motsvarande siffra för typ 2-diabetiker utan erektil dysfunktion var 9,5 individer. Justerat för andra riskfaktorer som ålder, njurskada till följd av diabetes, hypertoni och hyperlipidemi var risken att drabbas av kardiovaskulär sjukdom ökad med 58 procent bland individer med erektil dysfunktion.

Den italienska studien verifierar i stort dessa resultat. Författarna har tittat på närmare 300 män med typ 2-diabetes som inte haft hjärtinfarkt men som uppvisat tecken på ischemi i samband med arbetsprov alternativt tecken på stenosis i kranskärlen vid angiografi. 118 av studiedeltagarna uppgav att de var drabbade av erektil dysfunktion vid studiens början. De följdes under närmare fyra år avseende hjärtinfarkt, angina, stroke, transitorisk ischemisk attack och perifer vaskulär sjukdom.

De italienska forskarna har använt en annan definition och inkluderat samtliga dessa tillstånd i begreppet kardiovas-

Ett svagt samband mellan användning av preparat som sildenafil (Viagra) och minskad risk för kardiovaskulär sjukdom konstaterades. Foto: Saturn Stills/SPL/IBL

kulär sjukdom. Resultaten visar sammantaget att risken att drabbas av kardiovaskulär sjukdom (enligt den breda definitionen) bland individer som haft erektil dysfunktion var ökad med i storleksordningen 100 procent.

Värt att notera för övrigt är att användning av statiner och potenspreparat inom gruppen 5-fosfodiesterashämmare, till exempel sildenafil (Viagra), tycktes minska risken för kardiovaskulär sjukdom, men sambandet är dock statistiskt svagt. Kopplingen mellan kardiovaskulär sjukdom och erektil dysfunktion tros bland annat bero på en generaliserad vaskulär sjukdom, omfattande såväl kranskärl som artärer som förser svällkropparna med blod. Behandlande läkare, inte minst inom primärvården, bör vara noga med att uppmärksamma män med erektil dysfunktion och betrakta tillståndet som en »kardiovaskulär väckarklocka«, konstaterar författarna.

Anders Hansen
läkare, frilansjournalist
anders.hansen@sciencecap.se

J Am Coll Cardiol. 2008;51:2045-50.
J Am Coll Cardiol. 2008;51:2040-4.

Fler fall av melanom hos kvinnor

Antalet fall av melanom ökar bland unga kvinnor i USA. Det visar en epidemiologisk studie som presenteras i *Journal of Investigative Dermatology*. Författarna har tittat på data från perioden 1973 till 2004 och inkluderat amerikanska vita män och kvinnor i åldrarna 15–39 år.

Incidensen av melanom ökade kraftigt under perioden 1973–2004. År 1973 var den årliga incidensen för män 4,7 per 100 000, vilket ska jämföras med 2004, då siffran var 7,7 per 100 000. För kvinnor steg incidensen än kraftigare under motsvarande period; från 5,5 till 13,9.

Vid sidan av den kraftigare ökningen hos kvinnor skiljer sig utvecklingen under tiden mellan könen. För män stabiliserades incidensen i början av 1980-talet och har därefter legat på en relativt jämn nivå. För kvinnor har däremot en kraftig ökning noterats under de senaste tio åren. Positivt är dock att dödligheten i melanom sjunkit för såväl män som kvinnor under perioden 1981 och framåt.

En omfattande studie på ett amerikanskt material visade att incidensen av melanom ökat bland unga amerikaner under perioden 1973–1997. Författarna till den aktuella studien konstaterar att ökningen tycks ha fortsatt även under det senaste decenniet, särskilt bland kvinnor. Orsakerna till utvecklingen tros vara flera. Undersökningar har visat att unga amerikaner solar allt mer, både naturligt och i solarier. En annan potentiellt bidragande förklaring kan vara att man i dag är bättre på att screena för melanom och upptäcker sjukdomen oftare och i tidigare stadier, något som skulle kunna förklara såväl den ökade incidensen som den förbättrade prognosen. Anledningen till varför melanom tycks öka snabbare bland unga kvinnor än bland unga män är inte känd, skriver författarna, som hoppas få att se fler studier inom just detta fält.

Anders Hansen
läkare, frilansjournalist

J Invest Dermatol. doi: 10.1038/jid.2008.159

Att man i dag är bättre på att screena för melanom kan delvis förklara den ökade incidensen av melanom.

Foto: SPL/IBL